

کارکرد عوامل غیرطبیعی و سحرآمیز در افسانه های تربت حیدریه

فرزانه کمیلی

کارشناس ارشد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه فردوسی مشهد

چکیده

افسانه ها بازتاب ویژگی های زندگی مردم و تفسیرگر احساسات عمیق و ژرف انسانی هستند. وجود سحر و جادو و عوامل غیرطبیعی در افسانه ها، یادگار زمانی است که در ذهن انسان نخستین، هر پدیده ای قدرتی جادویی و ماورایی داشت و از نیروی محدود انسان فراتر بود. در افسانه های تربت حیدریه عوامل غیرطبیعی و سحرآمیز نقش بسزایی در پیشبرد روایت داستان دارند. از تحلیل محتوایی این افسانه ها که سرشار از عوامل غیرطبیعی و سحرآمیز هستند، می توان به بسیاری از بن مایه های کهن در اندیشه ی انسان نخستین، از قبیل شخصیت بخشی به اشیا، توانایی سخن گفتن با حیوانات، مسخ شدن و... پی برد. در این پژوهش به بررسی ساختار و محتوای ۲۲ افسانه ی مکتوب تربت حیدریه که دارای عوامل سحرآمیز و غیرطبیعی هستند، پرداخته شده است.

واژگان کلیدی: افسانه های عامیانه، عوامل و ابزار سحرآمیز، افسانه های تربت حیدریه.